

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА ДО ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНИХ ВІДКРИТИХ ОСВІТНІХ СИСТЕМ

Адаптивне персоналізоване навчання з часом стає ще більш актуальним. В різні часи освітяни, використовуючи останні досягнення в створенні засобів навчання, пропонували методики за допомогою яких удосконалювалось адаптивне навчання. Використання засобів навчання, на основі сучасних інформаційних технологій відкриває нові можливості в створенні потужних інструментів за допомогою яких можна значно посилити ступінь адаптування навчального процесу як до індивідуальних потреб учня, так і вчителя. Втіленням таких інструментів є сучасні адаптивні відкриті освітні системи. Тому питання підготовки педагога до використання адаптивних відкритих освітніх систем на сьогодні потребує особливого вивчення.

Мета статті. Визначити пріоритети організації навчально-виховного процесу в вищих педагогічних навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу. Завдяки динамічному розвитку мережі Інтернет провідні функціонально-технологічні характеристики інформаційно-комунікаційних мереж еволюційно змінювалися, поступово поліпшувалися користувачькі інформаційно-комунікаційні та операційно-процесуальні властивості: від закритих локальних – на першому, початковому етапі, до відкритих: інформаційно-транспортних – на другому етапі, інформаційно-контентних (змістових) – на третьому, інформаційно-сервісних – на четвертому, і, нарешті, інформаційно-адаптивних – на сучасному, п'ятому. Функції та відповідна будова адаптивних інформаційно-комунікаційних мереж відповідають концепції опрацювання електронних даних на основі інформаційних технологій хмарних

обчислень. За цією концепцією завдяки спеціальному інтерфейсу користувача, що підтримується системними програмними засобами мережного налаштування, в адаптивних інформаційно-комунікаційних мережах формуються мережні віртуальні об'єкти. Такі об'єкти – мережні віртуальні майданчики, як ситуаційна складова логічної мережної інфраструктури інформаційно-комунікаційних мереж із тимчасовою відкритою гнучкою архітектурою, що за своєю будовою і часом існування відповідає персоніфікованим потребам користувача (індивідуальним і груповим) [1]. Ці технології дозволяють створювати відкрите комп'ютерно інтегроване навчальне середовище педагогічних систем, в якому забезпечується гнучке налаштування засобів, технологій і сервісів на індивідуальні інформаційно-комунікаційні та операційно-процесуальні потреби учасників освітнього процесу. Поява таких широкодоступних форм і засобів спілкування учителя та учня розширює можливості підвищення рівня адаптивності в освітньому процесі, дозволяє оперативно вносити зміни як в хід подання навчального матеріалу, так і в форми та методи освітнього процесу, залежно від персональних потреб кожного учня. До технологій та інструментів відкритої освіти належать освітні платформи, які забезпечують доступ до навчальних матеріалів (передусім, електронних бібліотечних систем), до засобів візуалізації та засобів для колективної роботи з різноплановим освітнім контентом (як в межах самого навчального процесу, так і для підготовки педагога до використання адаптивних відкритих освітніх систем), а також широкий спектр засобів забезпечення аудіо- і відеозв'язку. Важливо, що новітні засоби забезпечення доступу до навчальних матеріалів та інструменти організації колективної роботи можуть ефективно сприяти наданню рівного доступу до освіти учням компенсуючи наслідки недостатньої технічної та кадрової забезпеченості шкіл [2].

Освітні платформи мають бути не тільки засобами і об'єктами навчання, яких потрібно навчати, а й фундаментом для створення умов здобування освіти педагогами упродовж всього життя. Це вимагає від

вищих педагогічних навчальних закладів переорієнтації пріоритетів процесу навчання студентів на розвиток особистості майбутнього педагога, його самостійне оволодіння новими знаннями. Перш за все, це індивідуалізація і диференціація навчального процесу, його гнучка адаптація до індивідуальних особливостей тих, хто навчається, що є ключовим моментом організації освітнього процесу в педагогічних вищих навчальних закладах. Завдяки використанню освітніх платформ з'являються нові форми, засоби та підходи щодо організації процесу навчання в інформаційно-освітньому просторі, зокрема:

- підходи до контролю знань у комп'ютерних системах, що ґрунтуються на моделюванні досягнутого студентом рівня знань і їх структури;

- створення віртуальних спільнот, пов'язаних із виконанням спільних завдань, здійснення проєктів, тощо, що передбачають процеси творення знання;

- можливості доступу до інформаційних джерел;

- застосування у процесі навчання інтерактивних форм, засобів, таких як експертні системи, тренажери тощо;

- використання мережних засобів інформаційно-пошукових систем із елементами лінгвістичного аналізу, що дають можливість добору і застосування необхідних електронних ресурсів з потенційно необмеженого кола носіїв у досить короткий термін.

Висновки. Відкрита освіта передбачає передусім нові методи і прийоми навчання, викладання, підготовки і організації освітнього процесу та нові підходи до освіти, які ґрунтуються на продуктивному і творчому використанні адаптивних відкритих освітніх систем. Це не самі по собі новітні технології, а їх творче новаторське використання в освітній сфері. Такий підхід до інформатизації і комп'ютеризації освіти здобуває дедалі більше поширення і підтримку серед українських освітян.

Література. 1. Дем'яненко В. Б., Дем'яненко В. М. Комп'ютерні засади відкритих систем адаптивного навчання. Адаптивне управління:

НАУКОВА ШКОЛА АКАДЕМІКА ІВАНА ЗЯЗЮНА У ПРАЦЯХ ЙОГО СОРАТНИКІВ ТА УЧНІВ
теорія і практика. Педагогіка. Т 4. № 7, 2018. [Електронний ресурс].
Доступно: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/88/58.Lfnf>. Дата
звернення: Липень 11, 2019. 2. *Ищенко А.* Відкрита освіта: новітні
технології у навчальному процесі та освітньому менеджменті як засіб
інтенсифікації розвитку освітньо-наукової системи України. Аналітична
записка. [Електронний ресурс]. Доступно: <http://old2.niss.gov.ua/articles/721/>

УДК 316.46

Дружиніна О. Є.
м. Харків, Україна

РОЛЬ СИТУАТИВНОГО НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЇХНІХ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ

Сьогодні у системі підвищення кваліфікації медичних працівників особливо таких, що мають у своїй компетенції функції управлінського характеру, не вистачає використання практичних методів засвоєння знань. Для збільшення рівня професіоналізму з метою забезпечення конкурентоздатності їх та розвитку лідерського потенціалу. Одним з методів, що дозволяють набути або вдосконалити практичну спрямованість знань, є метод ситуаційного аналізу який за своїм змістом є один із нових видів інтерактивних технологій, що використовується для підвищення рівня кваліфікації у медичних працівників.

Ситуативне навчання має довгу історію, проте порівняно недавно дану методіку почали використовувати в медицині. Аналіз літератури та існуючих досліджень з цієї теми підтвердив, що це потужна педагогічна методика викладання навчальних предметів, яка дозволяє розвивати критичне мислення та практичні навички.

Мета: дослідити вплив ситуативного навчання на рівень лідерських якостей медичних працівників.

Ситуаційні вправи пов'язані з проблемою або ситуацією, яка існувала чи і зараз існує, тобто моделювання проблемної медичної ситуації, і те рішення, що знайде учасник, може служити відображенням рівня компетентності і його професіоналізму або реальним рішенням проблеми. Вона часто представлена в неявному, прихованому вигляді, як правило, вона не має однозначного вирішення.

Цілями ситуаційного навчання є аналіз інформації (самостійно та у складі групи); пошук ключових проблем запропонованого завдання; пошук відомостей, які необхідні для вирішення завдання; пошук та оцінка альтернативних шляхів розв'язання завдання; обрання найкращого рішення і складання плану дій.

Нами було обрано для визначення достовірності цілей методу групу медичних працівників, що керують якимись структурами чи підрозділами. При проведенні ситуативного навчання у даній групі медичних працівників використовувалось 3 кейси: випадок – це короткий кейс, який розповідав про окремий випадок. Його можна використовувати під час заняття для того, щоб проілюструвати певну ідею або підняти питання для обговорення. При опитуванні більшість була задоволена таким способом набуття знань; вправа – цей метод ситуаційного навчання надає можливість застосувати на практиці здобуті навички. Найчастіше використовується там, де необхідно провести кількісний аналіз; **ситуація** – класичний кейс, що вимагає аналізу ситуації. В ньому найчастіше ставиться запитання: “Чому ситуація набула такого розвитку і як її можна вирішити?”

Усі три методи ситуаційного навчання було обрано через їхній зміст, що дозволив сформулювати у респондентів лідерські якості, бути кращими, відповідати першими, прагнути до підвищення швидкості реакції.

Висновки. Проаналізувавши результати проведення усіх трьох видів ситуаційного навчання, можна зробити висновок, що для отримання найкращого результату розвитку лідерських якостей у медичних працівників, треба використовувати всі три методи та давати оцінку за розробленими спеціально критеріями. За результатами попередніх